

Ἄλλ' εἰς τὸ ἔργον ἔχει ἐπι-
καθήσει ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἀρ-
κετὴ κόνις καὶ ἴσως ὅταν κα-
θαρισθῇ νὰ δώσῃ τὴν προτέραν
λαμπρότητα αὐτοῦ μὲ τὴν
ὑπογραφήν τοῦ τεχνίτου.

Ὅπως δὲ ποτε ὁμῶς εὐρισκό-
μεθα πρὸ ἑνὸς ἔργου πρωτο-
τύπου τῆς σχολῆς τοῦ Τιτσιάνου,
φέροντος ὅλον τὸν χαρα-
κτήρα καὶ τὸν χρωματισμὸν
τῶν ἔργων τοῦ Θεοτοκοπούλου,
ὅπως εἰργάζετο κατὰ τὴν πρῶ-
την περίοδον τῆς τέχνης του
ἐν Βενετίᾳ.

Ὁ Palomino βεβαιώνει,
ὡς ἀναφέρει ὁ Ticozzi εἰς τὸ
Λεξικὸν τῶν ζωγράφων, ὅτι
πολλὰι προσωπογραφίαι τοῦ
Θεοτοκοπούλου ἐφαίνοντο ὡς
νὰ ἐξωγραφήθησαν ἀπὸ τὸν
Τισιανόν.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ μάλιστα
ταύτῃ δὲν κρίνω ὅπως ἄσκοπον
νὰ διευκρινήσω ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἴσως ἐπιδρᾷ
σπουδαίως διὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς καθόλου τέ-
χνης τοῦ μοναχικοῦ τούτου Ἑλλήνος καλλιτέ-
χνου τῆς Ἀναγεννήσεως.

Πλείστοι ἐν Εὐρώπῃ ἀναφέρουν τὸ ὄνομα τοῦ
Θεοτοκοπούλου Teoscopoli. Ὁ κατάλογος τοῦ
Μουσείου τῆς Νεαπόλεως ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο
ἀναφέρει τὰ ἔργα τοῦ Θεοτοκοπούλου. Ὁ Ti-
cozzi εἰς τὸ περίφημον Λεξικὸν τῶν ζωγράφων
τὸ ὁποῖον ἐτυπώθη εἰς τὸ Μιλᾶνον τὸ 1818 ὡς
ἐξῆς ἔχει καταχωρημένον τὸ ὄνομα τοῦ Ἑλλη-
νος τούτου ζωγράφου: *Domenico delle Greche*
detto Domenico Teoscopoli.

Ἵποθέτω ὅτι ἡ κακὴ ἀνάγνωσις τοῦ Θεοτο-
κοπούλου μὲ τοὺς βυζαντινοὺς χαρακτῆρας πρὸ



Δ. Θεοτοκοπούλου.

Ἡ ἀποκαθήλωσις.

ὑπέγραφε τὰ ἔργα του, ἔφερε τὴν σύγχυσιν ὡς
πρὸς τὴν ὀρθὴν γραφήν τοῦ ὀνόματός του.

Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν πραγμάτευθέντων
ἐσχάτως ἐν Εὐρώπῃ περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Θεοτο-
κοπούλου ἀναφέρουν αὐτὸν ὡς γνωστὸν ὑπὸ τὸ
ὄνομα *il Greco*. Ἐν τούτοις ὁ Stefano Ti-
cozzi εἰς τὸ Λεξικὸν τῶν ζωγράφων ὑπὸ τὸ ὄ-
νομα *Greco* ἀναφέρει ἄλλον Ἑλληνα ζωγράφον
μαθητὴν τοῦ Pelegrino du Udine, ὁ ὁποῖος
ὡς βεβαιοῦν οἱ σύγχρονοι συγγραφεῖς ἦτο ἀρκετὰ
καλὸς ζωγράφος.

Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ
μεγάλου Ἑλλήνος ζωγράφου ἐγίνετο κτῆμα τῆς
ἀρτισυστάτου Ἑλληνικῆς Πινακοθήκης.

ΘΩΜΑΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ γλύπτης

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἡ «Διάπλασις»

Ὅταν εἰσῆλθα εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρθενοῦ» καὶ
τὴν εἶδα γεμάτην ἀπὸ μικροκόσμων καὶ μητέρας — τὴν
αἴθουσαν ἦν μᾶς ἔχει συνειδίχῃ ἔως τώρα εἰς γηραλέας
μορφὰς καὶ προσδόνους φιλάνθρωπας — ἐνόμισα ὅτι ἐπρόκειτο
περὶ σχολικῶν ἐξετάσεων. Ἄλλ' αἱ σχολικαὶ ἀναμνήσεις
στενότατα συνδέονται πρὸς τὸ ἔργον τῆς «Διαπλάσεως
τῶν παίδων». Εἰς τὴν αἴθουσαν ἐκείνην τρεῖς γενεαὶ
συνηγήθησαν. Οἱ πάπποι, οἱ ὁποῖοι δταν ἐξεδόθη ἡ
«Διάπλασις» ἦσαν γονεῖς, οἱ σημερινοὶ γονεῖς οἱ ὁποῖοι
ἦσαν τότε παιδιὰ, καὶ τὰ τέκνα τῶν τῶς νεαρῶν συν-
δρομητῶν. Καὶ ἡ συνάθροισις αὕτῃ ἐγένετο περίεξ ἑνὸς
ἀνθρώπου, ὅστις καίτοι εἰργάσθη ἐπὶ τριάκοντα ὅλα
ἔτη, δὲν φαίνεται νὰ ἔχη ἡλικίαν περισσότεραν τῶν
... τριάκοντα ἐτῶν. Τοῦτο ἐξηγεῖ τὸν λόγον διὰ τὴν
«Διάπλασιν» ἀντὶ νὰ γηράσκῃ φαίνεται ἀνθηροτέρα ἀπὸ
ἔτους εἰς ἔτος, ἐλκύνουσα οὕτω τὴν ζηλοτυλίαν τῶν ὁμο-

φύλων τῆς, εἰς ἃς τὸ ἀντίθετον συμβαίνει. Ἡ συγκέν-
τρωσις ἐκείνη ἦτο χαρακτηριστικωτέρα ἀπὸ κάθε πα-
νηγυρικὸν λόγον καὶ ἡμποροῦσαν ἀσφαλῶς νὰ ἦσαν ὀ-
λιγώτεροι οἱ ὁμιλήσαντες, ἀπὸ ὁμιλοῦν τόσα ἐγγνώμονα
μᾶτῃ μητέρων — πρῶν συνδρομητριῶν — καὶ τόσα χα-
ρωπὰ χεῖλη παιδίων — τωρινῶν συνδρομητῶν. Αἱ ἐκ-
φραστικαὶ ἐκείναι φρυσιογνομίαι διελάουν εὐγλώττως
ποσὸν ἀποτελεσματικὴ καὶ πόσον ἐπωφελὴς ὑπῆρξεν ἡ
ἐργασία τῆς «Διαπλάσεως».

Ἡ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ συνέπεσε μὲ τὰ ἔτη τῆς
ἐγγραφῆς μου εἰς τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον. Ἐνθυμοῦμαι
ἀκόμη ζωηρότατα μὲ πόσῃ ὑπερηφάνειαν εἶχα εἰς διαρκὴ
ἐκθεοῖν ἐπάνω εἰς τὸ μικρὸ μὲν τραπέζακι τὸ β' ἢ γ'
φύλλον — δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον — εἰς τὸ ὁποῖον ἀνεγρά-
φειτο τὸ ὄνομά μου ὡς λύττον ἐνὸς αἰνίγματος. Ἐκτοτε
λόφον ἔγραψα χειρογράφων καὶ ἐπανειλημμένως εἶδα τὸ

ονομά μου τυπωμένων. Ἡ συγκίνησις ἐν τοῖς τὴν ὁποίαν ἠσθάνθησαν διὰ πρώτην φοράν τὸ εἶδον φιλοξενούμενον εἰς τὴν τελευταίαν σελίδα τῆς «Διαπλάσεως» μοῦ ἐνετυπώθη βαθύτατα καὶ ἀναπολῶ τὴν στιγμήν ἐκείνην σήμερον μὲ μίαν ἀκατανίκητον ροσταγγίαν πρὸς τὰ χαριτωμένα ἐκείνα ἔτη. Οὐδ' ἀποπειρώμαι νῦν νὰ κάμω ἀναδρομικὴν ἐπισκόπησιν τῶν γεγονότων μᾶς τριακονταετίας, διότι ἡ μελαγχολία θὰ ἤλωνε πλατύτατα τὰ περὶ τῆς. Πόσοι καὶ πόσοι εἰς τὴν αἰθουσαν ἐκείνην δὲν ἔκαμαν τὰς ἰδίας σκέψεις, δὲν ἐδοκίμασαν τὰς αὐτὰς συγκινήσεις.

Τὸ παιδικὸν περιοδικόν, τὸ μόνον ὅπερ ἐπέπλευσεν τῶν ὁμοίουείδους κατὰ τὰς τρεῖς δεκαετηρίδας ἐκδοθέντων, ὑπέβαλε καὶ ἐκσυφόρησε οὐκ ὀλίγους λόγιους γνωστοτάτους σήμερον. Ἡμπορεῖ τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἐβλάστησεν ἐντός τῶν ὁ ἀγαθὸς σπόρος ὃν ἔσπειρεν εἰς τὰ μικρὰ στήθῃ ἡ τόσον στοργικὴ καὶ τόσον ἐκλεκτικὴ εἰς δημοσιεύματα «Διάπλασις».

Ἄλλ' ἡ «Διάπλασις» τὴν ὁποίαν ὡς συνδρομὴν ἔγνωρίσα, διαφέρει ἐκείνης τὴν ὁποίαν ὡς συνάδελφος τοῦ διενδυμένου τῆς λαμβάνω ἤδη. Ὑπέστη μίαν ἐξέλιξιν, ἀπαραίτητον ἄλλως τε καὶ σύμφωνον μὲ τὴν ὅλην μεταβολὴν τοῦ περιβάλλοντος. Ἡ οὖν τότε μηνιαία, μὲ ὀλιγωτέραν καλαισθησίαν, μὲ ἀτεχνούς-ἐσλογραφίας, ἄλλ' ἢ ἐπιδρασίς τῆς ἦτο βαθύτερα. Ἰσως διότι τότε τὰ παιδιὰ πολὺ ἔνιωθον μεταβάλλονται εἰς «κυρίους», ἰσως διότι οἱ συνεργάται τῆς ἦσαν παιδαγωγικώτεροι. Τοῦ Αἰμυλίου Εἰμαρμένου τὰ διηγήματα καὶ τοῦ Βιζυνηοῦ τὰ ποιήματα καὶ τοῦ Κατακουζηνοῦ τὰ τραγουδάκια δὲν ἀντεκατεστάθησαν. Τώρα ὑπάρχουν τὰ «Μικρὰ μυστικὰ» τὰ «Ξεποαθώματα», αἱ «Κυριακαί», αἱ ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ μεταφράσεις καὶ χρονογραφήματα εἰς τὰ ὅποια ἀνέγνωσαν οἱ μικροὶ κρίσεις διὰ τὴν «Τζούλια» τοῦ Στρίνγκερ ἢ διὰ τὰ «Ρόδα καὶ μῆλα» τοῦ κ. Ψυχάρη. Ἄλλ' ὡς μὴ ἀδικῶμεν τὴν τριακονταετὴ «Διάπλασιν». Ὑπάρχουν νόμοι ἐξελλέξεως, οὓς δὲν δύναται κανεὶς νὰ ἀποφύγῃ. Ἐν εἶδος πεπωμένου ἔκείνο τὸ ὅποιον κάμνει ἰσχυρὰ ἐντύπωσιν εἶνε ὅτι περιοδικὸν ἐν Ἑλλάδι κατόρθωσε νὰ συμπληρώσῃ τριάκοντα ἔτη ἐκδόσεως καὶ εἶνε τοῦτο ἐν παρήγορον φαινόμενον, τὸ ὅποιον δικαίως ἔσπευσαν νὰ πανηγυρίσουν οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων, καὶ μερικοὶ ἄλλοι οἱ ὅποιοι προσήλθον μετὰ πολλῆς προθυμίας εἰς τὴν ἐορτήν — ἀσπρόμαλλοι κύριοι — διὰ νὰ ἀποδείξουν ὅτι ἦσαν καὶ αὐτοὶ μὴ φορὰ... συνδρομηταὶ τῆς «Διαπλάσεως».

Δ. Κ.

Ὁ καθηγητὴς τοῦ ἐν Μονάχῳ Πανεπιστημίου κ. Δρερουντ κρίνων τὰ γραφέντα εἰς τὸ τελευταῖον Βυζαντινὸν δελτίον περὶ τῶν «Δαικῶν διατριβῶν» τοῦ κ. Κρουμβάχερ γράφει, ὅτι ἀρετῆς καὶ ἀδικαιολόγητος εἶνε ἡ προσωπικὴ ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Γ. Μιστριώτου.

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς νέας γραφομένης γλώσσης ὁ ἔγκριτος καθηγητὴς γράφει ὅτι ὁ ἀγὼν μεταξὺ τῆς κοινῆς καὶ τῆς καθαρευούσης ἐν τῇ πράξει διὰ τῆς ἐργασίας μᾶς ἐκατονταετηρίδος ἀπέβη ὀριστικῶς ὑπὲρ τῆς καθαρευούσης. Ἡ δημώδης ἔκφρασις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ μείζονας ἐλπίδας ἐπικρατήσεως τῶν Γερμανικῶν ἰδιωμάτων. Καὶ αὐτὸς ὁ Γκαίτε ὃν ἀνέζη ἐν τῇ σημειωτῇ Ἑλλάδι ἤθελε γράφει, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Γερμανοῦ καθηγητοῦ, ἐν τῇ καθαρευούσῃ.

Μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων διὰ τὸ βραβεῖον τῆς Ρώμης εἰς τὴν ζωγραφικὴν ἐκρίθησαν ὑπὸ τῆς Ἑλληνοδόκου ἐπιτροπῆς τῆς σχολῆς τῶν Καλῶν Τεχνῶν τέσσαρες γυναικες: αἱ δες: Hautrive, Hoffbauer, Mathis καὶ Rondepay. Καὶ ἐν τῇ γλυπτικῇ ὡσαύτως προβλέπεται ὁ θρίαμβος τῶν κυριῶν κατὰ τὴν γνώμην τῶν καθηγητῶν τῆς ἰδίας σχολῆς, ἀποδεικνύεται δὲ οὕτω πόσον δίκαιον

εἶχε ὁ Κάρολος Δουρὰν νὰ ἰδρύσῃ ἐν τῇ βίλλᾳ τῶν Μεδίκων ἐργαστήρια — οἰκοτροφεία διὰ τὰς ὁμοφύλους τῆς Rosalba καὶ τῆς Vigée - Lebrun.

Ἀπέθανεν ἐν Βρυξέλλαις ἡ κ. Henriette Ronner εἰς ἡλικίαν 88 ἐτῶν, ζωγράφος μεγάλου ταλάντου. Κατήγετο ἐξ Ὁλλανδίας, διέπρεψε δὲ τὸ πρῶτον ὡς ζωγράφος ἱππῶν καὶ κυνῶν. Ἄλλ' ἐντὸς ὀλίγου ἀπέβη ἡ κατ' ἐξοχὴν ζωγράφος τῶν γαλῶν, καὶ ὡς τοιαύτη ἀπέκτησε μεγίστην φήμην. Εἰργάζετο δραστηριότατα μέχρι τῶν τελευταίων τῆς στιγμῶν, ἐντεῦθεν ἡ παραγωγή τῆς εἶνε μείστη. Δύο τῶν θυγατέρων τῆς εἶνε ἐπίσης καλλιτέχνιδες πολλῆς ἀξίας· ἡ μία, δις Ἀλίκη Ronner, εἶνε μία τῶν θαυμασιωτέρων ἀνθογράφων, ἡ δὲ ἄλλη διαπρέπει ἐν τῇ διακοσμητικῇ. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀποθανοῦσα ἦτο θυγάτηρ ζωγράφου, τοῦ Ὁλλανδοῦ Knip.

Ὡραϊότατον τὸ σύνολον τῶν ἔργων τοῦ Ἀμερικανοῦ ζωγράφου Burthold, τῶν ἐκτεθέντων ἐν τῇ γαλαρίᾳ Allard, ἐν Παρισίοις. Σκηναὶ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ προσωπογραφίαι μὲ χρωματισμὸν θερμὸν καὶ βαθὺν ἐπιβεβαιοῦσιν ἐκ νέου τὴν μεγάλην ἤδη φήμην του.

Ἀγνωστοὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας τοῦ Ὄργου τῆς Βενετίας ἀφῆρσαν ἐξ αὐτῆς ἓνα περίφημον πίνακα ἀξίας 600,000 φρ. Ὁ ἐκκλησιαρχὴς ἀνεγείρας τυχαίως τὸ καταπέτασμα τὸ καλύπτον τὴν Παναγίαν μὲ τὸν Ἰησοῦν εἰς τὰ γόνατα, τοῦ Ἰωάννου Μπελλίνῃ, παρετήρησεν ὅτι ἡ θέσις ὅπου ἔκειτο τὸ ἀριστοῦργημα ἦτο κενή. Εὐτυχῶς κατορθώθη ἡ ἀνακάλυψις τῶν κλεπτῶν καὶ δὲν ἀπωλέσθη τὸ ἀριστοῦργημα τοῦτο τῆς τέχνης.

Προτοῦ ἀποθάνῃ ὁ Κοκλὲν εἶχεν ἐκφράσει τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ταφῇ εἰς μίαν γωνίαν τοῦ πάρκου τοῦ «Ἀσύλου τῶν Κωμικῶν». Συνήλθον ἁμέσως οἱ φίλοι του καὶ ἀπεφάσιον ὅπως ἀνεγείρωσιν ἐπὶ τοῦ τάφου του, εὐρισκομένου ἤδη εἰς τὴν ἀγαπητὴν τοῦ κωμικοῦ τοπαθεσίαν, μνημεῖον ἀντάξιον τῆς φήμης τοῦ ἐρμηνευτοῦ τοῦ «Σερανῶ». Ὁ υἱὸς ὅμως τὸ ἀποβίωσας καλλιτέχνην κ. Ἰωάννης Κοκλὲν ζητεῖ ὅπως ἐπιτραπῇ εἰς μόνον αὐτὸν νὰ ἀνεγείρῃ τὸ μνημεῖον τοῦ πατρὸς του, οἱ δὲ θαυμασταὶ του νὰ στήσωσιν εἰς οἰανδήποτε ἐτέραν τοποθεσίαν ἥθελον τὸ δι' ἐξόδων τῶν ἀνεγερθησόμενον.

Ἡ Ἰσιδώρα Δοῦγκαν ἡ περίφημος χορεύτρια τῶν γυνῶν χορὼν φαίνεται ὅτι ἀπέκτησε τρομερὰν ἀντίπαλον νεαράν Ἰταλίδα καλλιτέχνιδαν, τὴν Ρίταν Σακκέτο. Οἱ θεαταὶ τοῦ θεάτρου τοῦ «Ἀλσους τῶν Βρυξελλῶν» εὗρον ὅτι ἡ Σακκέτο εἶνε χαριεστερά, ὥραιότερα καὶ ποιικιλωτέρα εἰς τὰς κινήσεις ἀπὸ τὴν Δοῦγκαν. Ἰδίως ἐνεθουσίασαν αἱ ἑλαστικαὶ ἀποδόσεις τῶν μενυρετῶν τοῦ Μόζαρτ, τῆς Οὐγγρικῆς Ραφφάδας τοῦ Διστ καὶ τοῦ Ἰσπανικοῦ χοροῦ τοῦ Ρουμπενστάιν.

Ἡ γνωστὴ ὀπερέττα ἡ «Εὐθύμος χήρα» ἔχει τὸ ρεκόρ τῶν παραστάσεων καὶ συνεπῶς τὸ ρεκόρ τῶν κερδῶν. Παρεστάθη εἰς 142 πόλεις τῆς Γερμανίας, εἰς 154 τῆς Ἀμερικῆς καὶ εἰς 135 τῆς Ἀγγλίας· μετεφράσθη εἰς 13 γλώσσας, παρεστάθη εἰς 30 διαφόρους χώρας, περιλαμβανομένης τῆς Κίνας, τοῦ Ἰνδοστὰν καὶ τῆς Σιβηρίας. Ἐν συνόλῳ παρεστάθη 18,000 φορές. Αἱ ἐξ αὐτῆς εἰσπράξεις εἰς μόνην τὴν Ν. Ὑόρκην ἀνῆλθον εἰς 5,000,000 φράγκα κατὰ τὸ λῆξαν φρ.

Οἱ ἐκδόται τῆς μουσικῆς ἐπώλησαν 3 ἑκατομύρια ἀντιτύπων τοῦ περιφώμου βάλς. Τὸ βάλς αὐτὸ ἐνῆλθε καὶ φάλλεται εἰς 4,152 καφε-κονσέρτ, συνήθως δὲ ἐπαναλαμβάνεται πεντάκις καθ' ἑκάστην ἐσπέ-

σαν κατὰ μέσον ὅρον εἰς ἕκαστον τῶν καφωδίων.

Εἰς τραπέζιτης τῆς Βοστώνης, ὁ ὁποῖος ἐπὶ 18 ἐβδομάδας παρέστη εἰς 40 παραστάσεις τῆς «Εὐθύμου χήρας», ἐώρτασε τὴν τεσσαρακοστὴν παράστασιν διὰ μεγάλου γέφυματος, εἰς ὃ ἐκάλεσε τοὺς μᾶλλον ἐγκρίτους κατοίκους τῆς Βοστώνης.

★

Εἰς τὴν καλλ. ἐκθεσὶν Ἀθηνῶν ἐπωλήθησαν ἐν ὅλῳ 14 ἔργα. Αἱ ἀτελευταῖαι ἀκτίνες τοῦ κ. Ἀλεκτορίδου ἀγορασθεῖσαι ὑπὸ τοῦ κ. Γκέκοπ ἀρχαιολόγου, ὁ «Ὀλυμπιονίκης» τοῦ κ. Κωνσταντινίδου ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Σιμοπούλου, «Ἀπὸ τὴν Πάργηθα» τοῦ κ. Ἀλεκτορίδου καὶ ἡ «Δούσις» τοῦ κ. Μποκατοιάμπη ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Σιμοπούλου, τὸ «Κεφαλάρι» τοῦ κ. Μποκατοιάμπη ὑπὸ τῆς κ. Μπαλιτζῆ, τρεῖς τύποι χωρικῶν τοῦ κ. Ἐπ. Θωμοπούλου ὑπὸ τῆς κ. Γεωργ. Εὐδή, τὸ «Γαστοῦρι» τοῦ κ. Μποκατοιάμπη ὑπὸ τῆς Ἀγγλίδος de Górdona, τὸ «Ποντικονήσι» τῆς κ. Ραφουμανίκη ὑπὸ τῆς αὐτῆς κυρίας, αἱ γελοιογραφίαι τοῦ κ. Ἀριστέως ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Μπαλιτζῆ, καὶ ἡ «Μικρὰ κόρη» σκαρίφημα τῆς ἐν Τεργεστῇ καλλιτέχνιδος δεσπ. Ἐλ. Σταύρακα ὑπὸ τῆς κ. Τριανταφυλλίδου.

★

Ὁ Πάπας ἐγκαινίασε τὴν νέαν Πινακοθήκην τοῦ Βατικανοῦ. Περιλαμβάνει 300 πίνακας, ἐνῶ ἡ παλαιὰ δὲν περιεῖχεν ἢ 60. Κατὰ τὰ ἐγκαίνα παρίσταντο πάντες οἱ ἐν Ρώμῃ εὐρισκόμενοι καρδινάλιοι, τὸ διπλωματικὸν σῶμα καὶ ὅλη ἡ ἱεραρχία τοῦ Βατικανοῦ. Ὁ Πάπας περιῆλθεν ὅλας τὰς αἰθούσας καὶ ἐξέφρασε τὸν θαυμασμόν του διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ Mgr Misciatelli, διευθυντοῦ τῆς Πινακοθήκης.

★

Ἡνοῖξε τὸ Παρισινὸν Salon τῆς Société Nationale, πλεῖστα ἐξετέθησαν ἔργα, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ὥρατα, ἀκόμη δὲ καὶ ἀριστουργήματα, ἐν οἷς αἱ διακοσμήσεις τοῦ Ménard καὶ ὁ ἐξοχος πίναξ τοῦ Besnard «Ἡ Πλαστική», προωρισμένοι διὰ τὴν ὁδοφὴν τοῦ Petit Palais. Ἀξιοσημεῖωτα ἐπίσης τὰ ἔργα τῶν κ. κ. Woog, Carolus Duran, Caro-Delvaillle, Lu Gandara, Boldini, de Scevola, Richir καὶ Lempoels ὥραιότατοι κρινονται οἱ διακοσμητικοὶ πίνακες τοῦ κ. Boulet de Monvel προωρισμένοι διὰ τὴν Βασιλικὴν τοῦ ναοῦ Domrémy· αἱ θανατοῖαι εἰς χρωματισμὸν ὁδόναι τοῦ Sidaner καὶ τοῦ Lalouche· τοπεῖα τοῦ Madeline· αἱ Πάρισιναὶ ἀπόψεις τοῦ Truchet τοῦ Aman-Jean ὁ διακοσμητικὸς πίναξ «Κωμωδία» ἐπιτυχὴς κατὰ τὴν σύνθεσιν, θελκτικωτάτη δὲ ὡς πρὸς τὸν ἀρμονικώτατον χρωματισμὸν, τοὺς λεπτοὺς τόνους, ὧς καὶ τοῦ μεγάλου καλλιτέχου Gervex ὁ «Καταλανικὸς λειμὼν».

★

Ὁ Βερολιναῖος καθηγητὴς τῆς γλυπτικῆς J. G. Getz ἀφίχθη εἰς Κέρκυραν, προσκλήσει τοῦ Κάτζερ. Δοκιμαστικῶς ἔστιτος τὸ πρόπλασμα τοῦ ἀγάλματος τοῦ Ἀχιλλέως, ἐκ χάρτου masse, πρὸ τοῦ περιστυλίου τῶν Μουσῶν, ἵνα λάβῃ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Αὐτοκράτορος καὶ προβῇ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν. Τὸ ἄγαλμα, ὅπερ εἶνε ἐξ μέτρων ὕψους, χάριν τῆς προοπτικῆς δὲν στρέφεται πρὸς τ' Ἀνάκτορα, ἀλλὰ πρὸς τὸ μέρος τῆς πόλεως. Ἡ δημοσιονομὴν εἰκὼν παριστᾷ τὸ ἄγαλμα, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ Ἀχιλλεύς εἰκονίζεται ἐν ὅλῳ τῷ θριαμβευτικῷ του μεγαλείῳ μὲ τὸ δόρυ καὶ τὴν ἀσπίδα.

★

Ὁ κ. Γ. Καλλιγᾶς ἐκλεγεί, ἀντὶ τοῦ κ. Ἀλεκτορίδου, γραμματεὺς τῆς Καλλ. Ἐταιρείας Ἀθηνῶν, δὲν ἀπεδέχθη τὴν θέσιν.

★

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐνέκρινε τὴν ἀνέγερσιν ἰδιαιτέρου κτιρίου ὅπως ἐν αὐτῷ ἐγκατασταθῇ ἡ ἀθέα-

τος ἡδὴ Ἑθνικὴ Πινακοθήκη. Τὸ κτίριον θὰ κτισθῇ ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ Πολυτεχνείου, μὲ πρόσοφιν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Στουρνάρα. Θὰ στοιχίσῃ περὶ τὰς 200,000 δρ., αἵτινες θὰ ληφθῶσιν ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Ἀβέρωφ. Ἐντὸς τοῦ ἔλυσόμενου ἔτους ὑπάρχει βεβαίωσις ὅτι θὰ ἐγκαινισθῇ εἰς τὸ ἀνεγερθεῖσόν κτίριον ἡ Ἑθν. Πινακοθήκη.

★

Εἰς τὸν ζωγράφον κ. Π. Μαθιόπουλον ἀπενεμήθη ὁ ἀργυρὸς σταυρὸς τοῦ Σωτήρος. Καιρὸς εἶνε νὰ δοθῇ οὗτος καὶ εἰς ἄλλους καὶ δὴ ἀρχαιότερους καλλιτέχνας.

★

Ὁ διακεκριμένος λόγιος καὶ μύστης τῆς Ρωσικῆς φιλολογίας κ. Π. Ἀξιώτης ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρθενόου» ἀνέγνωσε μίαν ἐνδιαφέρουσαν μελέτην τοῦ Ἰβάν Τουργένιεφ περὶ «Ἀμλετ καὶ Δὸν Κιχώτου». Ἡ διὰ λέξεις τοῦ κ. Ἀξιώτου, γλαφυρωτάτη, συνεκράτησεν ἀμείνων τὴν προσοχὴν τοῦ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου του. Εὐμενῆ παραχωρήσει τοῦ ὁμιλητοῦ, θέλομεν δώσῃ εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Πινακοθήκης» τὰς χαρακτηριστικώτερας περικοπὰς τῆς ἀναγνωσθείσης μελέτης.

★

Σκέψις ἐγένετο ὑπὸ μελῶν τινῶν τῆς πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Παλαιολόγου ἐπιτροπῆς, ὅπως οὗτος στηθῇ ἐπὶ τοῦ Ἀρθιτοῦ λόφου, ἄνωθεν τοῦ Σταδίου. Τὴν σκέψιν ἐπηκολούθησε ἀλόπειρα δοκιμὴ δι' ἀνδρικοῦ λου στηθέντος ἐκεῖ ἐπάνω. Ἐλήφθη δὲ φωτογραφία σταθεῖσα εἰς τὸν καλλιτέχνην, ζητήσαντα πληροφορίας περὶ τοῦ χώρου, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ ἀνδριὰς πρόκειται νὰ στηθῇ. Εὐτυχῶς ὁ τύπος ἐξηγέρθη κατὰ τῆς ἐξουρίας τοῦ ἀγάλματος καὶ τῆς ἀντικαλλιτεχνικῆς θέσεως καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἀνέκρουσε πρῶμυαν. Γενικὴ γνώμη ἐπικρατεῖ ὅτι ἡ μᾶλλον ἀρμόζουσα θεῖσις διὰ τὸ ἄγαλμα ἐνὸς Παλαιολόγου εἶνε μόνον ἡ πλατεῖα τῶν Ἀνακτόρων.

★

Ὁ διὰ τὸν καλλωπισμὸν τῆς πόλεως κληθεὶς Γερμανὸς ἀρχιτέκτων κ. Ὄφμαν ἐξεφράσθη δυσμενέστατα διὰ τὸ ἄγαλμα τοῦ Παλαιολόγου, ὅταν τῷ ἐπεδείχθη φωτογραφία αὐτοῦ. Τὸ ἀπεκάλεσε «τερατοῦργημα».

★

Ἀπέθανεν ἐν Λονδίνῳ ἐν ἡλικίᾳ 72 ἐτῶν ὁ ὀνομαστός Ἀγγλὸς ποιητὴς Σούθβουρν. Ἡ ἔμπνευσις του ἦτο φλογερὰ, ἀλλ' ἀκατάστατος, καντηριάζουσα μᾶλλον ἢ φιλόφρων. Ἡ φαντασία του ἦτο εὐαίσθητος καὶ ὁρμητικὴ, διὰ τοῦτο θὰ ἡδύνατο νὰ κριθῇ ὁ ποιητὴς ὅτι ἦτο μᾶλλον τὸ θῦμα ἢ ὁ κύριος τῆς τέχνης του.

★

Ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρθενόου» ὁ κ. Κ. Ψάχος ἐν διαλέξει ἐπραγματεύθη ἱστορικὴν καὶ τεχνικὴν ἐπισκόπην τῆς στενογραφίας τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς ἀπὸ τῶν ἀρχαιωτάτων χρόνων μέχρι σήμερον.

★

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐορτῶν διὰ τὴν τριακοσιετηρίδα ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Σαῖξπηρ, ἡ Ἰδρυθεῖσα ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε τὴν ἰδρύσιν «Ἑθνικοῦ θεάτρου» κατὰ τὸ πρότυπον τῆς «Γαλλικῆς κωμωδίας», ὑπὸ τὴν διοίκησιν συμβουλίου, ὅπερ θὰ διορίσῃ ἡ Κυβέρνησις, οἱ ἄνθρωποι, τὰ Πανεπιστήμια καὶ αἱ Ἀποικίαι. Ἡ δαπάνη ὑπελογίσθη εἰς 12 1/2 ἑκατομμύρια, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἥμισυ θὰ χρησιμοποιοθῇ διὰ τὸ κτίριον καὶ τὸ ἔτερον ἥμισυ διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ θεάτρου.

★

Εὐφύμως ἀναφέρεται ἐν Λονδίνῳ τὸ ὄνομα τοῦ ἀτόνι ἀπὸ τετραετίας διαμένοντος ζωγράφου ἐκ Μιτυλήνης κ. Γεωργ. Φῶτα. Ὁ βίος του εἶνε περιπετειώδης.

Περιώδουσας πολλούς τόπους, διέσχισε πεζός την Ευρώπην, ἐν Βελγίῳ δὲ ὅπου ἐπὶ χρεῖσιν διέμεινεν, εὖτυχε διπλωμάτων καὶ θεσμῶν συστάσεων. Ἔργα του ἐξετέθησαν πλέον ἢ ἅπασι εἰς τὴν ἐκθεσὶν τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἀκαδημίας τοῦ Λονδίνου. Εἰς τὴν θεατρὴν «Διεθνὴ ἐκθεσὶν» ἐφέτος τοῦ «Αλμπερτ Χώλλ θὰ ἐκθέσῃ τὸν «Χριστὸν ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου» δατὶς ὑπὸ τῶν εἰδημόνων ἐκρίθη ὡς καλλιτέχνημᾶ ἀξίας διὰ τὴν διαγραφὴν τοῦ πολυπρὸς ὅπου συμπλέγματος. Τὴν εἰκόνα ταύτην, ἥτις πιθανώτατα θὰ ἀγορασθῇ καὶ τοποθετηθῇ εἰς τὴν ἐν Λονδίῳ Ἑλλ. ἐκκλησίαν, ἐδημοσίευσεν ἤδη ἡ «Πανακοδήμη».

★

Τὸν προσεγγί Μάϊον ὁ Σύλλογος «Παράσος» διὰ τιμητικῆς προσπερίδος θὰ μετασχη τοῦ ἐτοιμαζομένου ἐν Γαλλίᾳ πανηγυρισμοῦ πρὸς τιμὴν τοῦ ἐνδόξου ψάλλον τῆς Προβηγκίας καὶ ἐνδύμου φιλέλληνος Φρειδερίκου Μιστράλ. Ὁ κ. Καλλιμάνος θὰ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ ποιητοῦ, ὁ κ. Παλαμάς θὰ ἀπαγγέλλῃ μετὰφρασιν τοῦ «Ἑλληνικοῦ Ὕμνου τοῦ Μιστράλ», καὶ ὁ κ. Πολέμης θὰ ἀπαγγέλλῃ ἴδιαν μετὰφρασιν τοῦ «Θανάτου τοῦ Θεριστῆ», ἐνδὲ τῶν ἐξοχωτέρων ποιημάτων τοῦ πανηγυριζομένου ποιητοῦ. Ἡ ὁρχήστρα τοῦ Ὁδείου θὰ ἐκτελέσῃ τεμάχια ἐκ τῆς «Μιρέϊγ» τοῦ Μασσενέ, ἥτις ἔχει συντεθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁμωνύμου ποιητικοῦ ἀριστουργήματος τοῦ Μιστράλ.

★

Ἡχοισεν ἡ προπαρασκευαστικὴ ἐργασία διὰ τὴν θεατρικὴν περιόδον. Ὁ Σαγιώρ μετὰ τῆς δ. Κοτοπούλῃ ἐνοικίασαν τὴν «Νέαν Σκηνήν», ἡ κ. Κυβέλη τὸ «Βαριετέ», ὁ κ. Νίκας τὸ θέατρον τοῦ Συντάγματος, ὁ κ. Παντόπουλος τὸ «Πανελλήνιον», ἡ κ. Στεφάνου τὸ «Ἀθήναιον». Πρωτότυπα ἔργα ἐδόθησαν ἤδη εἰς τοὺς διάσους τὰ ἑξῆς :

Τὰ «Παναθήναια τοῦ 1909» τῶν κ. κ. Ἀρνίνου καὶ Τσοκοπούλου. «Στέλλα Βιολάντη» δρᾶμα τοῦ κ. Σενοπούλου. «Τρεχάτις νὰ ἰδῇτε» ἐπιθεώρησις τοῦ κ. Γρανίτσα. Τὸ «Καμπαναριὸν» δρᾶμα τοῦ ἰδίου. «Σία καὶ ἀράξαμε» κωμειδύλλιον τῶν κ. κ. Δημητρακοπούλου καὶ Γρανίτσα. «Ἀντιπεθερίνη» κωμωδία τῶν κ. κ. Λάσκαρη καὶ Γιαννουκάκη. Ἡ «Πάπισσα Ἰωάννα» τοῦ κ. Ἀσπρέα. «Σκαίτικ - Ρίγκ», κωμωδία τοῦ κ. Μωραΐτιν. Ὁ «ἄλλος κόσμος» τοῦ κ. Νικολοπούλου. «Οἱ φιλέλληνες τοῦ Πέτα» τοῦ κ. Ἀμβράζη. «Τὸ χαλασμένο σπῆτι» τοῦ κ. Μελά. «Τὰ Συλλαγήματα» κωμωδία τοῦ κ. Ποριώτου. «Ὁ θάνατος ὁ ζωντανός» τοῦ κ. Νέη. Τὰ «Ἀρρητὰ ἀθέμιτα», κωμωδία Λάσκαρη-Μωραΐτιν. Ἡ «Λήθα» ὁπερέττα Δημητρακοπούλου —Λαυράγκα.

★

Εἰς τὸ θέατρον Ρεζάν θὰ παρασταθῇ προσεχᾶς τὸ τελευταῖον δρᾶμα τοῦ Κατοῦλ Μανδές, ἡ «Ἀντοκράτειρα». Ἡ χῆρα τοῦ ποιητοῦ ἐδημοσίευσεν κριτικὴν εἰς τὸν «Φιγαρώ» ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν γενικῶν δοκιμῶν. Τὸ ἀποκαλεῖ δρᾶμα πάθους καὶ ψυχολογίας, ἅμα δὲ λυρικῆς ἐξάρσεως. Περιστερέφεται εἰς τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν τοῦ Ναπολέοντος, ὅτε οὗτος διετέλει ἐξόριστος εἰς Ἑλβαν. Μετὰ τὸν μυθολογικὸν στρατάρχην Ναπολέοντα, παρουσιάζεται εἰς ἄλλος Ναπολέων, κατ' ἐξοχὴν ἀνθρώπινος καὶ ὑπεροχώτερος.

★

Ἀπέθανεν ἐντὸς ἀμφολοῦ μεταβαίνων εἰς Ν. Υόρκην ὁ ἐπιφανὴς Κρής φιλόλογος Α. Γιάνναρης. Ὁ ἀποθανὼν ἦτο βαθὺς μύστης τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Ἀγγλικῆς φιλολογίας, συνέγραψε Λεξικά, διετέλεσε δ' ἐπὶ μακρὸν καθηγητὴς τοῦ ἐν Ὁξφόρδῃ Πανεπιστημίου. Ἐπὶ ἑτῇ δημοσιογραφίᾳ εἰς Ἀγγλίᾳ, κατήλθε μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Κρήτης εἰς τὴν γενέτειραν, ἀναμειχθεὶς εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ φυλακισθεὶς διὰ τὴν κατὰ

τοῦ πρίγκηπος Ἀρμοστοῦ σφοδρὴν πολεμικὴν. Ἐσχάτως εἶχε διορισθῇ Γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῆς ἐν Κρήτῃ παιδείας, μετέβαινε δὲ εἰς Ἀμερικὴν ἵνα παρακολουθῇ τὰς προόδους τῆς ἐκεῖ δημοσίας ἐκπαιδεύσεως.

★

Καλλιτεχνικαὶ ἐκθέσεις :

Ἀμβέρσση.—Ἐκθέσεις ὑδατογραφῶν, κρητιδογραφῶν, χαρακτικῆς καὶ σχεδιαγραμμάτων ἀπὸ Μαΐου μέχρι 14 Ἰουνίου.

Βρυξέλλαι.—Ἐκθέσεις ἐν τῷ Μουσείῳ τῶν Νεώτερον χρόνων, ἐν τῷ Cercle Artistique et littéraire καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ Boule.

Βενετία.—Ὀργάνη διεθνῆς ἐκθέσεως τῶν Ὁραίων Τεχνῶν, λήγουσα τὴν 20 Ὀβριίου

Γάλλοι.—Ἡ 40ῇ Ἐκθεσίς τῆς Βασιλικῆς Ἑταιρείας τῶν Καλῶν Τεχνῶν, ἀπὸ 1ης Αὐγούστου μέχρι 27ης Σεβρίου.

Λιέγη.—Ἐτήσια ἐκθέσεις τῆς Ἑταιρείας «Oeuvre des Artistes» ἀφιερωμένη εἰς τὴν ἀπεικόνισιν τοῦ Γυναικείου φύλου, ἀπὸ τῆς 2 Μαΐου μέχρι τῆς 30 Μαΐου. —Διεθνῆς ἐκθεσίς τῆς Καλλιτεχνίας, διοργανουμένη ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν Καλῶν Τεχνῶν, ἀπὸ τῆς 9 Μαΐου μέχρι τῆς 20 Ἰουνίου. —Διάφοροι ἰδιωτικαὶ ἐκθέσεις εἰς τὸ «Cercle des Beaux-Arts».

Μόναχον.—Ἡ 10ῃ διεθνῆς Ἐκθεσίς τῆς Καλλιτεχνίας εἰς τὸ «Palais de Cristal».

Παρίσιον.—Société Nationale des Beaux Arts, εἰς τὸ «Grand Palais» (15 Ἀπριλλίου μέχρι 30 Ἰουνίου).—Société des Artistes Français (Champs Elysees). 1 Μαΐου—30 Ἰουνίου.—Ἐκθέσεις τῶν «Artistes independants».

Ρώμη.—Ἡ 79 διεθνῆς ἐκθεσίς τῆς Καλλιτεχνίας τῆς Ρώμης λήγουσα τὴν 30 Ἰουνίου.

Τουλών.—Ἐκθέσεις διοργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας τῶν Φιλοτέχνων.

★

Ἡ ἐν Παρίσιος Ἐκθεσίς τῆς «Καλλιτεχνικῆς Ἑταιρείας τῶν Ἑρασιτεχνῶν» ὑπῆρξεν ἐκκυστικωτάτη, ἐνώσασα τὰ μεγαλειότερα ὀνόματα τῆς Εὐρώπης. Τὰ ἔργα τῶν βασιλικῶν ὑψηλοτέρων, πρίγκηπισσῶν, πριγκηπῶν, δουκισσῶν καὶ μαρκησιῶν, ὅτινα ἐκόσμησαν τὴν Ἐκθεσὶν ἦσαν πολλὰ ἐνδιαφέροντα. Κατεβέβληθησαν πάντες ἀπὸ τὰς ὑδατογραφίας τῆς δουκίσσης τοῦ Chartres καὶ τὰς μαγευτικὰς κρητιδογραφίας τῆς δουκίσσης τοῦ Vendôme· μία προσωπογραφία, φέρουσα τὴν ὑπογραφὴν τῆς πριγκηπίσσης Pierre d'Orleans, δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὰ ἔργα τῶν καλλιτέρων ἐξ ἐπαγγέλματος προσωπογράφων. Ἡ «Ἀπομυκτὸς τοῦ Brionis» τῆς ἀρχιδουκίσσης Μαρίας-Ἰωσηφίνης· ἡ «Νεκρὰ Ἀλώπηξ» τῆς πριγκηπίσσης Μαρίας τῆς Δανίας· φαινετοὶ κλάδοι ξυφίου τῆς πριγκ. τῆς Ρουμανίας ἐθανυμάσθησαν ἐπίσης ὑπὸ τῶν ἀριστοκρατῶν ἐπισκεπτῶν.

Λέον νὰ σημειωθῶσι προσέτι τὰ ἔργα τῆς πριγκ. Μαρίας-Λουίζης τοῦ Schleswig Holstein· τὰ ἐσωτερικὰ τῆς πριγκ. Μαυθίλδης τοῦ Saxe· τὰ τόσον φυσικὰ ἄνθη τῆς μεγάλῃς δουκίσσης Κυρίλλου τῆς Ρωσσίας· αἱ ὑδατογραφίαι τῆς κομῆσης Roger de Barbantane· ἐν σχεδιογραφίᾳ κρητιδογραφημένων τῆς κομῆσης Greffulhe· τὸ κομψὸν Hallali τοῦ μαρκησιοῦ τοῦ Aigle· τὸ ἐκφραστικὸν εἶδωλον τοῦ μουσικοῦ Reynoldo Hahn, ὑπὸ τῆς βαρύνης Lambert de Rothschild· αἱ κομψαὶ ὑδατογραφίαι τοῦ κόμητος Guy de la Rochefoucault, τὸ συμπλαθοῦς προέδρου τῆς Ἑρασιτεχνικῆς ταύτης Ἑταιρείας καὶ ἄλλα.

